

V Bruseli 28. novembra 2025
(OR. en)

15959/25

Medziinštitucionálne spisy:
2025/0543(COD)
2025/0544(CNS)

IND 546
RECH 521
COMPET 1236
MI 959
EDUC 475
TELECOM 431
ENER 625
ENV 1281
CLIMA 557
AGRI 644
TRANS 589
SAN 775
BIOTECH 40
CADREFIN 335
CODEC 1921

POZNÁMKA

Od: Generálny sekretariát Rady

Komu: Výbor stálych predstaviteľov/Rada

Č. dok. Kom.: 11765/1/25 REV 1; 11749/25

Predmet: *Príprava zasadnutia Rady pre konkurencieschopnosť (vnútorný trh, priemysel, výskum a kozmický priestor), ktoré sa uskutoční 8. – 9. decembra 2025*

Balík Horizont Európa: rámcový program pre výskum a inováciu na obdobie 2028 – 2034

a) Rámcový program a jeho pravidlá účasti a šírenia

b) Osobitný program na vykonávanie programu Horizont Európa – správa o pokroku

V správe o pokroku uvedenej v prílohe k tejto poznámke sa uvádzajú názory predsedníctva na súčasný stav a pokrok dosiahnutý pri skúmaní uvedených návrhov v druhom polroku 2025. Za vypracovanie správy zodpovedá predsedníctvo a nie sú ňou dotknuté konkrétne body záujmu ani ďalšie príspevky jednotlivých delegácií.

Výbor stálych predstaviteľov sa vyzýva, aby správu o pokroku vzal na vedomie a postúpil ju Rade (konkurencieschopnosť) na účely jej zasadnutia 9. decembra 2025.

Balík Horizont Európa: rámcový program pre výskum a inováciu na obdobie 2028 – 2034

a) Rámcový program a jeho pravidlá účasti a šírenia

b) Osobitný program na vykonávanie programu Horizont Európa – správa o pokroku

I. ÚVOD

1. Európska únia (EÚ) sa nachádza v rozhodujúcom okamihu. Jednotný trh je stále neúplný, zaťažuje ho zložitosť právnych predpisov, ako aj rozdiely medzi členskými štátmi, čo oslabuje európsku konkurencieschopnosť a súdržnosť. Okrem toho, ako sa zdôrazňuje v správach Draghiho, Lettu a Heitora, EÚ stráca postavenie v oblasti výskumu, inovácií a súvisiacich investícií vo vzťahu k svojim globálnym konkurentom, čo spochybňuje vedúce postavenie EÚ v oblasti technológií a jej strategickú autonómiu.
2. EÚ sa nachádza v zlomovom bode a budúce úsilie v oblasti výskumu a inovácií nikdy nebolo dôležitejšie. Vo svete rastúcej neistoty, globálnych výziev a kríz, rýchlo vznikajúcich technológií a geopolitického prostredia charakterizovaného rýchlymi zmenami zohráva plánovaný a udržateľný výskum a inovácie kľúčovú úlohu pri chápaní výziev, vývoji riešení a ovládaní technológií, ktoré budú formovať budúcnosť. Preto je nevyhnutné na tieto výzvy reagovať prostredníctvom inteligentných a spoločných stratégií a investícií, podnecovať inovácie a posilňovať základy odolnej EÚ s cieľom zaistiť našu budúcu bezpečnosť, prosperitu a konkurencieschopnosť.

3. Je potrebné, aby EÚ intenzívnejšie spolupracovala. Vzhľadom na to, že spolupráca je najsilnejšou stránkou Európy, EÚ a jej členské štáty majú predpoklady na oživenie vedúceho postavenia Európy v oblasti vedy a technológií a na zabezpečenie inovácií potrebných na riešenie budúcich výziev. Budúci rámcový program pre výskum a inovácie Horizont Európa musí stáť na čele úsilia o dosiahnutie tohto cieľa v úzkej súčinnosti s ďalšími programami v rámci budúceho viacročného finančného rámca (VFR). Budúci VFR musí zabezpečiť, aby sa vynikajúce výsledky v oblasti výskumu a inovácií dosiahnuté v Európe v rámci EÚ aj využívali, čím sa poskytnú praktické riešenia pre jej občanov a otvoria nové trhy pre jej priemysel.

II. KONTEXT

4. Komisia 16. júla 2025 uverejnila dva súvisiace návrhy: návrh, ktorým sa ustanovuje rámcový program pre výskum a inovácie Horizont Európa (rámcový program)¹, a návrh o zriadení osobitného programu, ktorým sa vykonáva program Horizont Európa (osobitný program)².
5. Za tieto návrhy je zodpovedný Výbor Európskeho parlamentu pre priemysel, výskum a energetiku (ITRE). Spravodajcom pre rámcový program bol vymenovaný pán Christian Ehler (PPE, DE) a spravodajcom pre osobitný program pán René Repasi (S&D, DE).
6. Stanoviská k rámcovému programu boli konzultované s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom, Dvorom audítorov a Výborom regiónov.

III. SÚČASNÝ STAV

7. Prvá neformálna výmena názorov o návrhoch Komisie týkajúcich sa programu Horizont Európa sa uskutočnila na neformálnom zasadnutí ministrov pre výskum a inováciu 17. júla 2025 v Kodani.

¹ Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa ustanovuje rámcový program pre výskum a inovácie Horizont Európa na obdobie 2028 – 2034, stanovujú pravidlá účasti na ňom a pravidlá šírenia jeho výsledkov a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) 2021/695 (11765/25).

² Návrh ROZHODNUTIA RADY, ktorým sa zriaďuje osobitný program na vykonávanie programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie na obdobie 2028 – 2034, stanovujú pravidlá účasti a šírenia v rámci uvedeného programu a zrušuje rozhodnutie (EÚ) 2021/764 (ST 11749/25).

8. Pracovná skupina pre výskum si vypočula prezentácie Komisie týkajúce sa rámcového programu na zasadnutiach 24. júla a 1., 4., 8., 11., 15., 18., 22. a 25. septembra 2025, pričom delegácie mali možnosť požiadať o objasnenie. Po objasneniach, ktoré poskytla Komisia, pracovná skupina pristúpila k skúmaniu návrhu.
9. Návrhy boli podrobne preskúmané 6., 9., 13., 16. a 27. októbra, a 3., 6., 10., 14., 17., 20. a 27. novembra 2025. Na tento účel bolo znenie návrhov rozdelené do šiestich blokov, v ktorých sa spojili tematicky súvisiace ustanovenia rámcového programu a osobitného programu, a to takto:
- Blok 1 – Všeobecné ustanovenia: rámcový program (články 1 až 10 a 35 až 37) a osobitný program (články 1 až 4 a 18 až 21);
 - Blok 2 – Pilier I – Excelentná veda: rámcový program (články 12 až 14) a osobitný program (články 6 až 10);
 - Blok 3 – Pilier II – Konkurencieschopnosť a spoločnosť vrátane európskych partnerstiev: rámcový program (články 11 a 15) a osobitný program (články 5 a 11);
 - Blok 4 – Pilier III – Inovácie: rámcový program (články 16, 17 a 34) a osobitný program (články 12 a 13);
 - Blok 5 – Pilier IV – Európsky výskumný priestor (EVP): rámcový program (články 18 a 19) a osobitný program (články 14 až 17);
 - Blok 6 – Pravidlá účasti a šírenia výsledkov: rámcový program (články 20 až 33).
10. Text v hranatých zátvorkách sa do rokovaní nezahrnul³.

³ Rámcový program: článok 1 ods. 2 (Predmet úpravy), článok 6 (Rozpočet) a zodpovedajúce odôvodnenie 31, článok 19 (Rozširovanie), odôvodnenie 36 (nariadenie o výkonnosti);
Osobitný program: článok 1 ods. 2 (Predmet úpravy), článok 3 (Rozpočet), článok 4 ods. 3 (Pracovný program).

11. Predsedníctvo okrem toho na zasadnutiach Rady pre konkurencieschopnosť 30. septembra a 9. decembra 2025 viedlo osobitné diskusie o smerovaní týkajúce sa tematických oblastí, ktoré sa zaoberali témami výskumu a inovácií na účely dvojitého použitia, bezpečnosti a obrany, ako aj strategickými prioritami európskeho výskumu a inovácií vrátane zamerania sa na budúce partnerstvá.

IV. DOSIAHNUTÝ POKROK

12. Predsedníctvo malo za cieľ dosiahnuť dôkladné pochopenie návrhov a ich vzťahu k návrhu o Európskom fonde pre konkurencieschopnosť (ECF) a pokročiť v rokovaní s cieľom čo najviac harmonizovať a konsolidovať znenia. Cieľom bolo nadviazať na predchádzajúce skúsenosti a zároveň sa viac zamerať na nové aspekty návrhov. V záujme zabezpečenia jasnosti sa osobitná pozornosť venovala štruktúrovaným diskusiám o konkrétnych otázkach, ktoré sa opierali o diskusné dokumenty predsedníctva, a zúženiu okruhu kľúčových otázok, ktoré si v rámci nasledujúcich rokovaní vyžadujú ďalšiu pozornosť. V niektorých prípadoch, keď je potrebné podrobnejšie objasnenie a ďalšie rokovania, sa znenie uvádza tučnou kurzívou. Komisia počas rokovaní poskytla aj užitočné neoficiálne dokumenty.
13. Predsedníctvo zdôraznilo tieto hlavné zásady, ktoré majú pomôcť usmerniť rokovania:
- podporovať inovatívne myslenie využívaním poznatkov z minulosti na hľadanie nových riešení;
 - konsolidovať časti v rámci mandátu pracovnej skupiny pre výskum a upresniť prepojenia s novým ECF a zaujať k nim stanovisko;
 - zabezpečiť potrebné podrobnosti v nariadení s cieľom umožniť rámcovú flexibilitu pri vykonávaní prostredníctvom pracovných programov; a
 - vyhnúť sa opakovaniu ustanovení z iných právnych predpisov, pokiaľ to nie je potrebné na účely výnimiek alebo upresnenia.

14. Rokovania o programe Horizont Európa sú prepojené aj so širšími rokovaniami v rámci ďalších skupín pre viacročný finančný rámec. O celkovom rozpočte VFR a kľúčových častiach návrhu programu Horizont Európa uvedených v hranatých zátvorkách, ako je časť týkajúca sa rozširovania účasti a šírenia excelentnosti, kritériá na vyhodnotenie ponúk a miery výberu a financovania, rokuje pracovná skupina *ad hoc* pre viacročný finančný rámec. Napriek tomu členské štáty požadujú rozdelenie celkového rozpočtu programu Horizont Európa podľa jeho čiastkových zložiek. Podskupina pre ECF rokuje o spoločnom súbore pravidiel, ako aj o riadení a obsahu segmentov politiky.
15. Následné informácie očakávané od Komisie a načrtávajúce mechanizmus riadenia a nástroj na koordináciu v oblasti konkurencieschopnosti – od ktorých sa očakáva, že prispejú k stanoveniu priorít zhora nadol a k zosúladieniu medzi programami – stále predstavujú veľkú neznámu. Takisto nie je jasné, do akej miery a na akej úrovni budú zapojené členské štáty.

Prierezové otázky:

16. **Štruktúra rámcového programu:** celková štruktúra rámcového programu, ktorá je rozdelená do pilierov, nebola vo všeobecnosti spochybnená. Len niekoľko členských štátov doteraz buď zvažovalo, alebo požadovalo presunutie špecifických častí buď do iných pilierov ako prierezovú časť programu, alebo do iných programov EÚ, najmä do ECF.
17. **Flexibilita a predvídateľnosť:** dôraz sa kládol na navrhnutie rámca, ktorým sa dosiahne správna rovnováha medzi flexibilitou a predvídateľnosťou. Cieľom bolo dosiahnuť dynamickú rovnováhu na podporu inovácií a zároveň poskytnúť jasný a spoľahlivý regulačný rámec tým, že tam, kde to bude v programe potrebné, bude znenie zjednodušené a ďalej objasnené. Jednou z kľúčových otvorených otázok je celkové riadenie procesu stanovovania priorít a zapojenie členských štátov do tohto procesu. Z tohto dôvodu sa do osobitného programu začlenilo vyhradené miesto v hranatých zátvorkách na vymedzenie celkového procesu stanovovania strategických priorít, ktorým sa zabezpečí silná poradná úloha členských štátov, a tým aj ich zapojenie a angažovanosť.

18. **Zjednodušenie:** hlavnou prioritou je zabezpečenie zjednodušenia v prospech žiadateľov a príjemcov. V záujme zníženia administratívnej záťaže sa preto zaviedla horizontálna zásada. Okrem toho sa niektoré z navrhovaných zjednodušujúcich opatrení (ako je štandardné používanie jednorazových platieb a jednotkových nákladov na zamestnancov) uvádzajú tučnou kurzívou na ďalšiu diskusiu v snahe vytvoriť čo najlepší rámec. Hoci sa o mnohých zjednodušujúcich opatreniach rozhodne vo fáze vykonávania, je nevyhnutné, aby program Horizont Európa poskytoval jasné usmernenia. Ďalšou prioritou zjednodušenia je zefektívnenie predpisov s cieľom zabezpečiť, aby boli jasné, bez zbytočného opakovania a ponúkali flexibilitu pri ich vykonávaní.
19. **Interdisciplinárnosť vrátane integrácie spoločenských a humanitných vied:** existuje úplná zhoda, pokiaľ ide o potrebu zabezpečiť multidisciplinárne prístupy a začlenenie spoločenských a humanitných vied do všetkých častí rámcového programu. To sa ďalej zdôraznilo v Pilieri II – Konkurencieschopnosť a spoločnosť s cieľom zabezpečiť výsledky kolaboratívneho výskumu a inovácií potrebné na riešenie problémov, ktorým EÚ čelí. Okrem toho sa takisto ďalej upresnila potreba osobitných výziev na predkladanie návrhov, ktoré budú zamerané na témy súvisiace so spoločenskými a humanitnými vedami.
20. **Pridruženie k programu:** pridruženie tretích krajín k rámcovému programu nadobúda nový rozmer vzhľadom na súčasný geopolitický kontext a na skutočnosť, že Únia stráca svoju pozíciu v oblasti výskumu a inovácií a že sa rámcový program otvára aj na účely dvojakého použitia. Na riešenie tohto problému bol článok týkajúci sa pridruženia harmonizovaný vo všetkých programoch VFR, pričom sa vychádzalo zo štyroch známych kategórií tretích krajín, ale väčší dôraz sa kládol na spoločné náklady na pridruženie, spravodlivú rovnováhu, práva EÚ na správne finančné riadenie a skutočnosť, že rozhodovacia právomoc, pokiaľ ide o program, sa neprenáša na tretie krajiny. Výzvou pre rámcový program bude vyvážiť potrebu partnerstva s niektorými krajinami, pri ktorých z pridruženia nevyplývajú žiadne výhody, s uplatňovaním bezpečnostných opatrení v oblasti výskumu voči krajinám v iných kategóriách, ktoré ponúkajú výhody. Ďalší aspekt sa týka blízkych a dôveryhodných partnerov a ich schopnosti pridružiť sa k programu a plne sa na ňom zúčastňovať vzájomne prospešným spôsobom. Okrem toho sa majú v rámci programu Horizont Európa a ECF uplatňovať rôzne mechanizmy pre pridruženie, čo by mohlo vytvárať prekážky pre integrovaný inovačný cyklus, o ktorý sa usilujeme.

21. **Dvojaké použitie:** zahrnutie podpory dvojakého použitia do rámcového programu vyplýva z rýchleho geopolitického a technologického vývoja. Týmto dochádza k posunu v rozsahu pôsobnosti v porovnaní so súčasným rámcovým programom. V ďalších rokovaníach by sa preto malo jasne rozlišovať medzi potenciálom dvojakého použitia a podporou činností, ktoré súvisia výlučne s obranou. Na to, aby bolo možné ťažiť z podpory, ktorú môže výskum dvojakého použitia poskytnúť výskumu a inováciám, je potrebné vymedziť správny rámec, aby sa zabránilo zbytočnému obmedzovaniu a zat'azujúcej administratíve.
22. **Bezpečnosť výskumu:** Cieľom bezpečnosti výskumu je riadiť riziká, ako je nežiaduci transfer kritických technológií, škodlivý vplyv na výskum a porušovanie etiky alebo integrity, a zároveň dodržiavať základné zásady výskumu a inovácií, ktoré sú základom európskeho výskumného priestoru. Otázka bezpečnosti výskumu bude neoddeliteľnou súčasťou rokovaní o nevyriešených kľúčových otázkach.

Prepojenia s ECF:

23. Návrh programu Horizont Európa a návrh ECF sú úzko prepojené vo viacerých oblastiach a zdieľajú základnú ambíciu posilniť životný cyklus inovácií. To umožní, aby sa výskum a inovácie premenili na použiteľné riešenia a predajné produkty, a zároveň sa zabezpečí, aby sa výzvy spojené so zavádzaním spätne premietli do výskumu. V záujme zabezpečenia čo najväčšieho dosahu verejných investícií v priebehu celého životného cyklu inovácií by tematické priority oboch programov mali byť vzájomne prepojené. Hlavné prepojenia sa nachádzajú v rôznych častiach návrhu programu Horizont Európa:
24. **Segmenty politiky** (článok 15 rámcového programu a článok 11 osobitného programu): v týchto článkoch sa prepájajú kolaboratívne výskumné a inovačné činnosti v rámci zložky konkurencieschopnosti Piliera II programu Horizont Európa so segmentmi politiky ECF a vysvetľuje sa, prečo patria do osobitnej časti pracovného programu fondu týkajúcej sa výskumu a inovácií pre príslušné segmenty politiky. Činnosti v rámci segmentov politiky ECF budú využívať aj kolaboratívny výskum a inovácie vykonávané v rámci zložky II týkajúcej sa spoločnosti a naopak, keďže vývoj z hľadiska konkurencieschopnosti spoločnosti je vo všeobecnosti vzájomne prepojený.

25. **Misie a nástroj Nového európskeho Bauhausu (NEB):** V prípade existujúcich piatich misií zo súčasného programu Horizont Európa, ako aj nástroja NEB je potrebné silné prepojenie s ECF, aby bolo možné naďalej využívať dôležité investície do výskumu a inovácií realizované v súčasnom VFR. Týmto prepojením sa zabezpečí, aby sa cenné inovácie uvádzali na trh a účinne zavádzali do praxe.
26. **Európske partnerstvá** (článok 11 rámcového programu a článok 5 osobitného programu): v týchto článkoch sa stanovuje prepojenie budúcich európskych partnerstiev so segmentmi politiky ECF. Vybrané partnerstvá by mohli úzko súvisieť so segmentami politiky a predstavovať dodatočný prostriedok na získanie verejných a súkromných finančných prostriedkov v rámci inovačného cyklu na riešenie spoločných výziev.
27. **Európska rada pre inovácie (EIC)** (články 16 a 34 rámcového programu a článok 12 osobitného programu): prepája sa to s Programom InvestEU a nástrojom na rozširovanie v rámci ECF. Doplnilo sa nové odôvodnenie 15c) s cieľom zabezpečiť, aby komplementárnosť a prechod medzi týmito nástrojmi fungovali bezproblémovo, najmä pre spoločnosti vyvíjajúce technológie strategického záujmu pre EÚ.
28. **Obranné aplikácie:** pokiaľ ide o EIC, v článku 16 sa odkazuje na podporu kritických technológií pre obranné aplikácie v rámci programu Horizont Európa. Otázkou, o ktorej ešte musia rozhodnúť členské štáty, je, ako by sa takéto činnosti mali financovať, napr. z obrannej časti ECF alebo z Programu InvestEU na základe poznatkov získaných prostredníctvom financovania špičkových technológií v EIC.
29. **Šírenie a zhodnocovanie výsledkov** (článok 32 rámcového programu): v tomto článku sa odkazuje na nástroje ECF slúžiace stratégii zhodnocovania v rámci ECF, ktoré môže Komisia uplatniť, ak príjemca nevyvalozí maximálne úsilie na zhodnotenie svojich výsledkov.
30. **Bezpečnostné opatrenia** (článok 20 rámcového programu, v ktorom sa priamo odkazuje na článok 10 ods. 2 a článok 10 ods. 3 nariadenia o ECF o preferenčnom zaobchádzaní EÚ, článok 13 o uplatňovaní pravidiel pre utajované skutočnosti a článok 20 o zrýchlených a cielených akciách pre konkurencieschopnosť): Tieto články nariadenia o ECF sa môžu použiť v ktorejkoľvek časti pracovného programu Horizont Európa, ktorá je relevantná pre ochranu strategickej autonómie a technologickej suverenity EÚ. Otvorenou otázkou zostáva, či je to vzhľadom na osobitosti bezpečnosti výskumu dostatočné.

31. V rámci podskupiny *ad hoc* pracovnej skupiny pre ECF sa očakáva ďalšia diskusia o strategickom záujme na tom, aby bolo možné i prostredníctvom ECF podporovať výskumné a technologické infraštruktúry strategického záujmu pre konkurencieschopnosť EÚ. Posledným kľúčovým bodom, v súvislosti s ktorým sa stále čaká na právne poradenstvo, pokiaľ ide o súlad so zmluvou, je osobitný program pre výskum a inovácie v oblasti obrany, ktorý je osobitným programom programu Horizont Európa, ale ktorý bol zahrnutý do segmentu politiky ECF bez osobitného vyhradeného rozpočtu týkajúceho sa odolnosti a bezpečnosti, obranného priemyslu a vesmíru.

V. PODROBNÉ PODÁVANIE SPRÁV PODĽA ROKOVACÍCH BLOKOV

32. V nasledujúcom texte sa zdôrazňujú kľúčové podstatné zmeny, ktoré sa zaviedli s cieľom posilniť zameranie programu pre každý zo šiestich blokov.

Blok 1: Všeobecné ustanovenia

33. Zaviedlo sa niekoľko kľúčových zmien s cieľom posilniť zameranie rámcového programu.

34. V **rámčovom programe** sa článok 2, v ktorom sa uvádzajú vymedzenia pojmov, neustále revidoval a rozširoval o príslušné nové vymedzenia pojmov s cieľom poskytnúť pre uvedený program cieleňý súbor vymedzení pojmov. Stalo sa tak so zreteľom na to, že by sa mali vymedziť len pojmy používané v nariadení a vymedzenia pojmov z iných nariadení by sa nemali opakovať. V článku 3 boli zrevidované celkové ciele rámcového programu, aby sa vytvoril silnejší naratív. Nový dôraz sa kladie na posilnenie vedeckej a technologickej základne prostredníctvom excelentného výskumu a inovácií založených na otvorenej hospodárskej súťaži s cieľom podporiť nielen konkurencieschopnosť, ale aj prosperitu, suverenitu a odolnosť. V znení sa takisto posilňuje podpora realizácie európskeho výskumného priestoru (EVP) a podpora odbornej prípravy a mobility výskumných pracovníkov, čím sa podporuje cirkulácia mozgov a zároveň bojuje proti úniku mozgov. V článku 4, v ktorom sa stanovuje štruktúra programu, sa upravila zložka týkajúca sa spoločnosti v rámci piliera konkurencieschopnosť a spoločnosť, ako aj kapitola týkajúca sa EVP. V článku 5 o horizontálnych zásadách sa zaviedol nový dôraz na hodnotový reťazec v oblasti výskumu a inovácií, čím sa zabezpečí, že program bude siahť od základného výskumu až po prelomové inovácie a umožní silné prepojenie s ECF na podporu využívania a zavádzania výsledkov. Zahrnulo sa aj zjednodušenie administratívnych postupov, pričom sa upresnilo, že dôraz sa kladie predovšetkým na zmiernenie zaťaženia účastníkov. V záujme inkluzívnosti sa zaviedol jasný záväzok podporovať rovnaké príležitosti pre všetky zainteresované strany v oblasti výskumu a inovácie v EÚ, pričom niekoľko členských štátov vyzýva na výslovné opätovné začlenenie zásady rozširovania zo súčasného nariadenia o programe Horizont Európa. . Doplnilo sa zabezpečenie vykonávania rodovej rovnosti vrátane začlenenia rodového rozmeru do obsahu výskumu a inovácií a zaviedlo sa zachovanie bezpečnosti výskumu riadením súvisiacich rizík, pričom sa zabezpečí, aby sa tieto zásady zohľadňovali vo všetkých výskumných a inovačných činnostiach. Okrem toho sa s cieľom dosiahnuť optimálny záväzok a maximálny vplyv upresnila potreba rozvíjať strategické synergie medzi piliermi programu Horizont Európa a ich zložkami a vykonávať rámcový program v synergii s inými programami EÚ.

35. Niektoré ustanovenia v tejto časti sú horizontálnymi štandardizovanými ustanoveniami (články 7, 8 a 9), ktoré sa nachádzajú vo viacerých programoch EÚ. Z tohto dôvodu sa pozmeňujúce návrhy obmedzili na nevyhnutné minimum, pričom sa zaviedli zmeny len s cieľom riešiť politickejšie otázky. V článku 8 sa zaviedla v súčasnosti používaná známka excelentnosti na základe žiadosti väčšiny delegácií, aby novú navrhovanú známku konkurencieschopnosti nahradila alebo aspoň doplnila. Návrh predsedníctva by umožnil využitie oboch známok na získanie dodatočných finančných prostriedkov, pričom by sa zohľadnil hlavný charakter každej známky, a zároveň by sa zabránilo riziku zámeny v dôsledku existencie dvoch známok, na ktoré poukázali niektoré členské štáty. V článku 9 sa Komisia poveruje, aby programovému výboru poskytovala každoročne informácie o finančných príspevkoch pridružených krajín s cieľom zabezpečiť transparentnosť a prehľad.
36. Článok 10 má pre vykonávanie rámcového programu zásadný význam. Upresnilo sa, že v súlade so súčasnou praxou by granty mali byť hlavnou formou podpory. Okrem toho sa pripomína, že komisia pre vyhodnotenie by mala byť zložená úplne alebo v riadne odôvodnených prípadoch čiastočne z nezávislých externých odborníkov. Zavedenie zjednodušeného vykazovania nákladov, ako sú jednorazové platby a jednotkové náklady na personál ako štandardná forma financovania z prostriedkov EÚ, získalo zmiešanú podporu členských štátov s celkovým skepticizmom, najmä pokiaľ ide o používanie jednotkových nákladov na personál ako štandardný postup.

37. V **osobitnom programe** sa v článku 1 stanovuje, že rámcový program by mal vykonávať aj kolaboratívne výskumné a inovačné činnosti na podporu segmentov politiky ECF. V článku 2 o operačných cieľoch nedošlo k žiadnym väčším zmenám okrem väčšieho dôrazu na podporu využívania výsledkov výskumu a inovácií a optimalizáciu využívania výskumných a technologických infraštruktúr. V článku 4 sa uvádza úplný, a nie orientačný zoznam obsahu pracovných programov. Cieľom je, aby vykonávanie programu bolo jasnejšie a malo lepšiu štruktúru, aby sa zabezpečili predvídateľnejšie a vymedzenejšie opatrenia v pracovných programoch a predišlo sa tomu, že sa budú k výzvam dopĺňať dodatočné kritériá bez konzultácie s členskými štátmi. Ďalej sa upresnilo, že by sa mal stanoviť postup preskúmania hodnotenia. Do zoznamu akcií, na ktoré by sa vzťahovali osobitné pravidlá, sa doplnila bezpečnosť výskumu. Počet samostatných pracovných programov bol zosúladený so štruktúrou programu. V reakcii na neustálu požiadavku členských štátov, aby sa vymedzilo ich väčšie zapojenie do stanovovania priorít, sa zaviedlo vyhradené miesto vo forme nového článku s cieľom vytvoriť rámec stanovovania strategických priorít, čím sa zabezpečí silná poradná úloha, a tým aj zapojenie a angažovanosť členských štátov. Pri znení tohto článku sa čaká na ďalšie informácie o mechanizme riadenia a nástroji na koordináciu v oblasti konkurencieschopnosti, ktoré oznámila Komisia. V článku 18 o postupe výboru sa názov všeobecného zloženia zmenil na „strategické zloženie“ s rozšírenou úlohou, ktorá zahŕňa dohľad nad súdržnosťou programu v rámci jeho jednotlivých pracovných programov, a to aj s európskymi partnerstvami. Podvýbory boli zosúladené so štruktúrou programu. Okrem toho a s cieľom posilniť úlohu členských štátov sa zaviedli dva body: doložka o nevydaní stanoviska pre prijatie pracovného programu a povinnosť Komisie pravidelne a od počiatočného štádia informovať programový výbor o celkovom pokroku pri vykonávaní osobitného programu.

Blok 2: Excelentná veda

Európska rada pre výskum (ERC)

38. Vo všeobecnosti boli hlavnými zmenami spojenými s ERC revízia návrhu tak, aby bol v súlade so súčasnou praxou a znením. V **rámčovom programe** sa potvrdil hlavný cieľ Európskej rady pre výskum vrátane zamerania sa na začínajúcich výskumných pracovníkov. Upravilo sa odôvodnenie 13, v ktorom sa uvádza, že ERC by sa mala usilovať o najsľubnejšie miesta na hraniciach vedy vo všetkých oblastiach a mala by sa zaviazat' k výskumu zdola nahor iniciovanému výskumnými pracovníkmi prostredníctvom otvorenej súťaže založenej výlučne na excelentnosti.
39. V článku 6 **osobitného programu** sa funkčné obdobie predsedu ERC stanovilo na štyri roky s možnosťou jedného predĺženia, v súlade so súčasnou praxou. Takisto sa spresnilo, že predseda ERC by mal venovať aspoň 80 % pracovného času činnostiam ERC v súlade so súčasnou praxou. Okrem toho sa vypustil odkaz na inštitucionálne politiky Komisie, keďže jeho význam by mohol byť nesprávne pochopený, pokiaľ ide o autonómiu ERC. V článku 7 sa stanovilo zloženie vedeckej rady ERC na 22 členov, čo vedeckej rade umožňuje fungovať, aj keď by kedykoľvek bolo vo funkcii menej členov. Funkčné obdobie členov vedeckej rady sa zosúladiť s funkčným obdobím predsedu. Upresnilo sa tiež, že traja podpredsedovia vybraní vedeckou radou budú mať administratívnu podporu v domácich inštitúciách a že členovia vedeckej rady budú odmenení za úlohy, ktoré vykonávajú. Poznatky o trendoch vo výskume alebo záležitostiach týkajúcich sa politik, ktoré vedecká rada oznamuje Komisii, má teraz Komisia sprostredkovať členským štátom. V článku 7 sa takisto uvádza, že európska aj medzinárodná osvetá a spolupráca sú dôležité na zvýšenie viditeľnosti ERC pre najlepších výskumných pracovníkov v rámci EÚ a zo zvyšku sveta, a to aj v súlade so súčasnou praxou. V článku 8 sa urobila len jedna zmena, ktorou sa Komisia poveruje, aby pravidelne a včas informovala programový výbor ERC o vykonávaní činností ERC.

40. V článku 13 **rámcového programu** sa potvrdzuje, že hlavným cieľom akcií Marie Curie-Sklodowskej je podporovať kariéru vo výskume vo všetkých fázach s osobitným dôrazom na začínajúcich výskumných pracovníkov a podporovať excelentnosť výskumu zdola nahor a rozvíjať a prilákať výskumné talenty. V článku sa opätovne zdôrazňuje podpora výmen výskumných pracovníkov. Pôvodný odkaz na bezpečnostné aspekty sa presunul do odôvodnenia 14, keďže dôraz na bezpečnosť výskumu je horizontálnou prierezovou otázkou, ktorá sa netýka len akcií Marie Curie-Sklodowskej.
41. V **osobitnom programe** sa v článku 9 opätovne zdôrazňuje charakter financovania akcií Marie Curie-Sklodowskej zdola nahor a upresňuje sa, že akákoľvek odchýlka od neho s cieľom zamerať určité činnosti na konkrétne tematické priority, typy výskumných a inovačných inštitúcií alebo geografické lokality sa môže uskutočniť len v riadne odôvodnených prípadoch a ak bude k dispozícii dodatočné financovanie z iných zdrojov. Odsek odkazujúci na synergie s ostatnými časťami tohto programu sa vypustil, pretože ide o horizontálny princíp. V rámci rokovaní o akciách Marie Curie-Sklodowskej sa pozornosť sústredila na korekčné koeficienty pre jednotlivé krajiny používané na zabezpečenie konkurenčných a atraktívnych podmienok zamestnávania a rovnosti kúpnej sily odmeňovania v dôsledku rozsiahlej kritiky jeho metodiky a frekvencie aktualizácií.

Spoločné výskumné stredisko (JRC)

42. V článku 14 **rámcového programu** sa teraz uvádza, že Spoločné výskumné centrum by malo v relevantných prípadoch poskytovať členským štátom aj svoju nezávislú, na dôkazoch založenú vedomostnú a vedeckú podporu. V **osobitnom programe** sa do článku 10 zaviedlo len niekoľko menších zmien.
43. Podľa názoru predsedníctva tento pilier dosiahol v tejto fáze rokovaní určitú úroveň vyspelosti, hoci to neznamená, že všetci súhlasia so všetkým. Odporúča sa zamerať úsilie na ďalšie časti, ktoré si vyžadujú väčšiu pozornosť, predtým, ako sa vrátíme k tomuto pilieru.

Blok 3: Konkurencieschopnosť a spoločnosť

Európske partnerstvá

44. V článku 11 **rámcového programu** sa stanovujú dva druhy partnerstva, a to buď na základe memoranda o porozumení, alebo na základe zmluvného dojednania známeho ako spoločný podnik. Hoci sa to líši od súčasného rámcového programu, v rámci ktorého sú spolufinancované partnerstvá založené na grantoch, mohlo by sa to považovať za vítané zjednodušenie, kým sa proces ešte viac neobjasní. Doplnil sa odsek 3a s cieľom formálne stanoviť požiadavku, že každé európske partnerstvo by malo byť založené na strategickom výskumnom a inovačnom programe, v ktorom sa uvádzajú tematické priority, očakávané výsledky a zodpovedajúci plán. Doplnil sa odsek 5 písm. ba) s cieľom spresniť, že partnerstvá by sa mali vytvárať len vtedy, ak by sa zamýšľané ciele nedosiahli inými opatreniami EÚ. Doplnil sa odsek 5 písm. -a) s cieľom poskytnúť väčšine členských štátov uistenie, pokiaľ ide o ich úlohu pri identifikácii a výbere partnerstiev založených na memorande o porozumení. Pretrvávajú otázky týkajúce sa optimálneho riadenia virtuálnych košov, aby každý členský štát spolufinancoval len svojich vlastných účastníkov projektov. Okrem toho je potrebné určiť, ako bude finančne prispievať priemysel.
45. V článku 5 **osobitného programu** sa z odseku 1 písm. a) vypustil text, ktorý obmedzoval výber partnerstva len na Komisiu, aby sa umožnila spoločná identifikácia a výber s členskými štátmi. V odseku 1 písm. a) bode iii) sa stanovuje minimálny počet zúčastnených partnerov v konzorciu na 10 členských štátov (40 % všetkých súčasných členských štátov), keďže väčšina požadovala vyšší počet ako pôvodne navrhovaných päť členských štátov. Navyše sa v odseku 1 písm. a) bode via) doplnila dátová stratégia ako kritérium výberu, podobne ako sa doplnila integrácia MSP a scaleupu v odseku 1 písm. a) bode viia). V odseku 1 písm. aa) bode xiiia) sa doplnila povinnosť pre Komisiu, aby zdieľala podrobnosti z hodnotení s orgánmi EÚ a členskými štátmi, pričom v odseku 1 sa doplnilo písm. ab), aby sa uviedlo, že v prípade nedodržiavania povinností by členské štáty mali byť informované o všetkých opatreniach prijatých Komisiou. Články o partnerstvách si stále vyžadujú ďalšiu významnú prácu a rokovania.

46. Keďže však mnohé členské štáty považovali zložku týkajúcu sa spoločnosti za neuspokojivú, predsedníctvo s nimi spolupracovalo na jej preformulovaní a konsolidácii do jasnejšieho znenia, v ktorom sa vymedzí jej úloha, rozsah pôsobnosti a prepojenie so zložkou týkajúcou sa konkurencieschopnosti. Hoci sa dosiahol značný pokrok, je potrebné ďalej pracovať na vymedzení a posilnení rozmeru týkajúceho sa spoločnosti. V článku 15 **rámcového programu** sa určujú dve zložky kolaboratívneho výskumu a inovácie, jedna týkajúca sa konkurencieschopnosti a druhá týkajúca sa spoločnosti. V novom odseku sa uvádza, že tieto dve zložky sa vypracujú koherentným spôsobom, aby sa zabezpečilo vzájomné posilnenie a bezproblémové pokrytie výskumného a inovačného prostredia v záujme silnej a odolnej Únie.
47. V článku 15 sa uvádza aj možná pokračujúca podpora zostávajúcich výskumných a inovačných činností misií, ako aj nástroja NEB, a už sa nespájajú výlučne so zložkou týkajúcou sa spoločnosti. V oboch prípadoch členské štáty zdôraznili, že je potrebné vytvoriť silné prepojenia s inými relevantnými programami EÚ, najmä s ECF, aby sa zabezpečilo účinné využívanie a zhodnocovanie výsledkov výskumu v súlade s pôvodnými cieľmi misií, ako aj vďaka úzkej súčinnosti medzi misiami a segmentmi politiky ECF. Všetky zostávajúce činnosti spojené s misiami možno podporiť v pracovných programoch programu Horizont Európa. Podobne viaceré členské štáty poznamenali, že najjednoduchším riešením, pokiaľ ide o nástroj NEB, by bolo začleniť zostávajúce činnosti v oblasti výskumu a inovácií do pracovných programov ako témy.
48. V článku 11 **osobitného programu** bola zložka týkajúca sa spoločnosti prepísaná s cieľom stanoviť tri hlavné oblasti na usmernenie spoločenskej transformácie: pochopenie geopolitických, environmentálnych, technologických a demokratických zmien a dôkazov pre tvorbu politík; podpora demokratických, spravodlivých a bezpečných spoločností; a udržanie európskych kultúr a kreatívnych odvetví.

Blok 4: Inovácia

Európska rada pre inovácie (EIC)

49. Jedným z celkových cieľov bolo objasniť prepojenie medzi EIC a ECF, najmä vzhľadom na Program InvestEU a nástroj na rozširovanie, vymedziť správny rozsah pôsobnosti a komplementárnosť a zodpovedajúcim spôsobom upraviť znenie. Na tento účel sa doplnilo nové odôvodnenie 15b. V tejto práci sa bude musieť pokračovať, aby sa v budúcnosti dosiahlo optimálne riešenie a efektívne vykonávanie. V tejto súvislosti zostáva článok 34 ods. 7 a 10 osobitného programu, v ktorom sa stanovujú výnimočné prípady, keď EIC môže stále zasiahnuť a poskytnúť následné financovanie alebo financovanie spoločnostiam financovateľným bankami, otvorený na ďalšiu diskusiu.
50. V **rámčovom programe** sa ďalej spresnil rozsah EIC a do článku 16 sa doplnila formulácia s cieľom spresniť povinnosť vzájomne dopĺňať nástroje ECF. V prípade grantov v rámci nástroja Prieskumník sa doplnilo zameranie na výskum v počiatočnom štádiu. K úlohám služieb akcelerácie podnikania sa pridalo aj uľahčenie prístupu k výskumným a technologickým infraštruktúram a činnostiam v oblasti vytvárania sietí a uľahčenie ich využívania. Okrem toho sa zaviedol opis úloh programových manažérov v duchu ARPA (Agentúra pre pokročilé výskumné projekty) s cieľom objasniť, čo sa týmto prístupom myslí. Názory na úroveň autonómie, ktorá sa má poskytnúť, sa líšia. Vzhľadom na rozdielne pozície k financovaniu obranných aplikácií výlučne prostredníctvom prístupu v duchu DARPA (Agentúra pre pokročilé výskumné projekty v oblasti obrany) sa znenie vložilo tučnou kurzívou na ďalšie rokovania o možnom riešení. Predsedníctvo vidí tri možné riešenia: postupovať v súlade s návrhom Komisie a zodpovedajúcim spôsobom ho konkretizovať; vymedziť proces, ktorý by mohol byť podkladom pre prístup podobný prístupu EIC DARPA prostredníctvom finančných prostriedkov z obrannej časti ECF; alebo doplniť prístup v duchu DARPA v rámci obrannej časti ECF s cieľom spojiť všetky investície súvisiace výlučne s obranou. Počas rokovaní členské štáty doteraz väčšinou podporovali posledné dve možnosti. Dopĺňa sa nové odôvodnenie 15a, v ktorom sa vysvetľuje certifikácia národných programov a orgánov pre schému Plug-in.

51. V článku 34 sa uvádza, že granty EIC v rámci nástroja Transformácia sa môžu udeľovať bez výziev na predkladanie návrhov, ak sa to uvádza v pracovných programoch, na základe odporúčania programového manažéra a poradenstva nezávislých externých odborníkov. Okrem toho sa spresnilo, že akcelerátor EIC môže vo výnimočných prípadoch podporovať malé spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou. Ďalej sa vložilo znenie, v ktorom sa uvádza, že k odpredaju investícií z fondu EIC sa má pristupovať ako k spätným tokom prostriedkov do fondu EIC, čo odráža podobné znenie, aké sa použilo v nariadení o ECF.
52. V článku 12 **osobitného programu** sa funkčné obdobie predsedu rady EIC stanovilo na štyri roky s možnosťou jedného predĺženia. Vzhľadom na veľký význam tejto úlohy sa k požadovaným požiadavkám pridali preukázané skúsenosti. Pokiaľ ide o členov rady EIC, k aspektom, ktoré sa majú vyvážiť, sa pridalo tematické rozdelenie.

Inovačné ekosystémy

53. V článku 17 **rámcového programu** sa špecifikuje podpora činností súvisiacich so strategickými prioritami a s dôrazom na vytváranie prepojených nadnárodných inovačných ekosystémov. Je potrebné usilovať sa aj o synergie s ostatnými kľúčovými zložkami rámcového programu. Časť článku 17 týkajúca sa podpory činností na posilnenie integrácie vedomostného trojuholníka zostáva otvorená, keďže niekoľko členských štátov vyjadrilo obavy, že Európsky inovačný a technologický inštitút (EIT) nebol zahrnutý do návrhu Komisie, a požiadalo o jeho opätovné začlenenie. Niekoľko členských štátov takisto požiadalo o objasnenie tohto opomenutia a situácie týkajúcej sa EIT a jeho znalostných a inovačných spoločenstiev v budúcom programe Horizont Európa. Niektoré členské štáty by však uprednostnili počkať na návrh Komisie na revíziu nariadenia o EIT, ktorý sa očakáva do konca roka 2026. Z tohto dôvodu sa znenie vložilo tučnou kurzívou na ďalšie rokovania, a to aj v článku 13 osobitného programu, zatiaľ čo Komisia bola požiadaná, aby poskytla neoficiálny dokument o EIT s cieľom informovať členské štáty.

54. V článku 13 **osobitného programu** sa k zainteresovaným stranám pridali výskumní pracovníci, aby mohli využívať výhody zriaďovania a podpory prepojených centier. Pokiaľ ide o činnosti na podporu rozvoja celoeurópskych inovačných ekosystémov, špecifikovalo sa zameranie na integráciu a posilnenie silných stránok aj potenciálu. Špecializovaná podpora pre MSP, startupy a scaleupy v rámci tejto podzložky inovačného piliera bola prepojená s ostatnými podzložkami, prepojenými centrami a úsilím inovačného ekosystému s cieľom zabezpečiť súdržnejší prístup. Komisia bola okrem toho požiadaná, aby predložila neoficiálny dokument, v ktorom sa podrobnejšie opíšu očakávané činnosti, ktoré sa majú uskutočniť v rámci tejto zložky inovačného piliera.
55. S týmto pilierom je spojených niekoľko nevyriešených otázok, konkrétne jasné prepojenie medzi EIC a ECF, prístup v duchu DARPA v rámci EIC a budúcnosť EIT, ktoré si vyžadujú ďalšiu pozornosť. Okrem toho by sa mal monitorovať prínos inovačných ekosystémov k investičnému prostrediu, ktoré stanovili EIC a nástroje ECF.

Blok 5: Európsky výskumný priestor (EVP)

56. Treba poznamenať, že rozširujúce články rámcového programu aj osobitného programu sú v hranatých zátvorkách, v súvislosti s čím vyjadrilo niekoľko členských štátov poľutovanie.
57. V **rámcovom programe** sa článok 18 rozdelil na tri články, pričom v každom z nich sa uvádzajú hlavné zložky tohto piliera, t. j. realizácia EVP, nástroj politickej podpory a výskumné a technologické infraštruktúry.

Európsky výskumný priestor

58. V článku o EVP sa teraz odkazuje na úplný súbor hodnôt a zásad EVP a Paktu pre výskum a inováciu namiesto neúplného individuálneho zoznamu.
59. V článku 14 osobitného programu sa uvádza, že realizácia EVP by mala byť spoločným úsilím Únie a jej členských štátov prostredníctvom spoločne identifikovaných a dohodnutých priorít. Do pripravovaného aktu o EVP sa preto nezaviedol priamy odkaz na politické programy EVP.

60. V **rámcovom programe** článku 18a o výskumných a technologických infraštruktúrach sa zdôrazňuje skutočnosť, že EÚ potrebuje súdržný a prepojený ekosystém celoeurópskych infraštruktúr a súvisiacich služieb. V článku sa takisto objasňuje, že podpora až do výšky 20 % stavebných nákladov na kritické nové kapacity svetovej úrovne zahŕňa aj rozsiahlu modernizáciu existujúcich kritických kapacít. Stále pretrváva nezhoda, pokiaľ ide o zavedenie tohto druhu podpory, a to z dôvodu obáv týkajúcich sa niektorých možných hospodárskych dôsledkov. Pokus o riešenie tohto problému sa uskutočnil v osobitnom programe (pozri ďalej). Spresnilo sa, že tieto infraštruktúry by mali spoločne identifikovať a odsúhlasiť EÚ a členské štáty v rámci otvoreného, transparentného a konkurenčného procesu založeného na jasných kritériách. V odôvodnení 19 sa zdôrazňuje, že podpora infraštruktúr by mala odrážať strategické potreby EÚ a poskytovať európsku pridanú hodnotu prostredníctvom koherentného dlhodobého plánovania a koordinovaných investícií, a to aj s prihliadnutím na prácu Európskeho strategického fóra o výskumných infraštruktúrach (ESFRI) pre výskumné infraštruktúry, a vyzýva sa na vytvorenie podobného strategického fóra pre technologické infraštruktúry. Otvoreným bodom na diskusiu zostáva možnosť, aby ECF prispieval aj na financovanie infraštruktúr, ktoré sú dôležité pre európsku konkurencieschopnosť.
61. V **osobitnom programe** sa článok 16 o výskumných infraštruktúrach a článok 17 o technologických infraštruktúrach v čo najväčšej možnej miere harmonizovali vzhľadom na činnosti, ktoré sa majú podporovať, vrátane prístupu MSP, startupov a scaleupov, ako aj spolupráce a vytvárania sietí medzi týmito dvoma typmi infraštruktúr, ak je to vhodné. Okrem toho sa znenie aktualizovalo tak, aby bolo v súlade s rámčovým programom vzhľadom na podporu až do výšky 20 % stavebných nákladov alebo nákladov na rozsiahlu modernizáciu výskumných a technologických infraštruktúr svetovej úrovne. V článku o technologických infraštruktúrach sa rozpracovala podpora činností zhodnocovania s cieľom urýchliť uvedenie na trh. Vložil sa nový článok 17a s cieľom stanoviť hlavné kritériá na podporu výstavby alebo rozsiahlej modernizácie výskumných a technologických infraštruktúr svetovej úrovne.

Blok 6: Pravidlá účasti a šírenia

Oprávnenosť

62. V **rámčovom programe** sa v článku 21 stanovujú kritériá oprávnenosti. V nadväznosti na požiadavku veľkej väčšiny delegácií sa opätovne zaviedla **známka excelentnosti** s cieľom uznať vysokokvalitné projekty v oblasti výskumu a inovácií v rámci programu Horizont Európa, ktoré by nezískali financovanie (pozri aj článok 8 vo všeobecných ustanoveniach). Okrem toho sa doplnil odsek 1a s cieľom objasniť, že na akciách v rámci programu Horizont Európa sa môže zúčastňovať každý právny subjekt vrátane právnych subjektov z nepridružených tretích krajín alebo medzinárodných organizácií. To nezahŕňa prístup k financovaniu, ktorého podmienky sú uvedené v nasledujúcich odsekoch. Odsek 10 bol rozdelený na dve časti s cieľom oddeliť činnosti, ktoré nie sú oprávnené na financovanie, od činností týkajúcich sa ľudských kmeňových buniek, ktoré možno financovať. Odsek 11 o ukončení bol rozšírený s cieľom podrobnejšie opísať podmienky projektu v rámci nástroja EIC Akcelerátor, o čom niektorí naďalej diskutujú. Okrem toho sa doplnil odsek 12a s cieľom objasniť, že v pracovných programoch sa môžu v riadne odôvodnených prípadoch upresniť ďalšie kritériá oprávnenosti.

Výzvy na predkladanie návrhov

63. V článku 23 sa podrobne opisujú výzvy na predkladanie návrhov. Doplnilo sa ustanovenie, že celý obsah výziev na predkladanie návrhov sa má zahrnúť do pracovného programu. Niekoľko členských štátov si želalo, aby sa dvojfázové žiadosti a hodnotenie nasledpo stanovili v právnych predpisoch, a nie v pracovných programoch, ako to bolo bežné v minulosti. Táto otázka bola súčasťou širšej diskusie o zjednodušení, v ktorej sa predsedníctvo snažilo dosiahnuť pokrok, pričom finalizácia sa ponechala na nasledujúce predsedníctva. V ďalšom dodatku sa stanovuje, že v pracovných programoch by sa mali upresniť aj výzvy, v súvislosti s ktorými sa môže udeliť známka excelentnosti, spolu so známkou konkurencieschopnosti.

Vzájomný poisťovací mechanizmus

64. V článku 30 sa stanovujú osobitné sadzby príspevkov pre vzájomný poisťovací mechanizmus, pričom sa stanovuje štandardná sadzba 5 %, ktorá sa môže zvýšiť na 8 % alebo znížiť pod 5 %. Zmeny sadzieb môžu byť potrebné v dôsledku kolísavých trhov a zvýšeného počtu používateľov z iných programov nad rámec programu Horizont Európa. Členské štáty toto doplnenie vo všeobecnosti uvítali.

Šírenie a zhodnotenie

65. Článok 32 sa premenoval a do odseku 1 sa vložil nový bod týkajúci sa povinností prijímateľov chrániť výsledky relevantné z hľadiska bezpečnosti, pričom sa odkazuje na duševné aktíva, a to v reakcii na rastúce obavy členských štátov týkajúce sa bezpečnosti výskumu. Keďže článok 32 sa týka aj ECF a vykonávania dodatočných bezpečnostných opatrení na ochranu strategických záujmov EÚ, vynaložilo sa úsilie o jeho zosúladenie s programom Horizont Európa s cieľom zabezpečiť súlad medzi nimi.

Obstarávanie vo fáze pred komerčným využitím a verejné obstarávanie inovačných riešení

66. Pri článku 33 niekoľko členských štátov vyjadrilo želanie zahrnúť doň odkazy na existujúce smernice pre verejných obstarávateľov. Komisia trvala na tom, že článok sa vzťahuje na verejných aj súkromných obstarávateľov, ako aj na obstarávanie vo fáze pred komerčným využitím a komerčné obstarávanie. Nie všetky z nich sú predmetom existujúcich smerníc, a preto si v tomto programe vyžadujú harmonizovanú terminológiu. Existujúce smernice sa naopak uplatňujú len na obstarávanie verejnými subjektmi.

VI. ĎALŠÍ POSTUP

67. Predsedníctvo sa vzhľadom na súčasný stav domnieva, že pre pokračovanie rokovaní je užitočné zamyslieť sa nad týmito otázkami:
- začlenenie šiestich blokov s cieľom skombinovať tematicky súvisiace ustanovenia rámcového programu a osobitného programu do úplných kombinovaných návrhov, aby sa zabezpečil jasný prehľad a konzistentnosť v celom texte s cieľom zabrániť opakovaniam a rozporom;

- venovať dostatok času a úsilia informovaným a konštruktívnym rokovaniám o kľúčových otázkach strategického významu, v relevantných prípadoch aj využitím technických seminárov, s cieľom vytvoriť rámcový program pre výskum a inováciu, ktorý by mal vyjadrovať silný záväzok EÚ k vedeckej excelentnosti, technologickej suverenite a strategickej autonómii schopnej riešiť budúce výzvy.

VII. ZÁVERY

68. Predsedníctvo počas svojho funkčného obdobia kládlo strategický dôraz na dosiahnutie pokroku v práci na rámcovom programe pre výskum a inováciu, ako aj na osobitnom programe, ktorým sa vykonáva rámcový program. Cieľom predsedníctva je podporiť konštruktívny dialóg medzi členskými štátmi a uľahčiť inkluzívne a štruktúrované rokovania s cieľom pokročiť v rokovaniach.
69. Toto úsilie vyvrcholilo predložením niekoľkých kompromisných návrhov pre každý pilier rámcového programu a osobitného programu. Predsedníctvo sa domnieva, že najnovšie kompromisné znenia⁴, hoci nemajú predstavovať žiadnu dohodu, odrážajú dobrý výsledok v tejto fáze rokovaní a vzhľadom na tie, ktoré ešte len budú nasledovať. Delegácie sa zaviazali pokračovať v rokovaniach na základe dosiahnutého pokroku s cieľom dosiahnuť konsenzus o nevyriešených otázkach a v súlade s logikou, že kým nie je dohodnuté všetko, nie je dohodnuté nič.

⁴ 15308/25, 14839/25, 15671/25, 15314/25, 15638/25, 14838/25.